

Resum de la reunió del grup de treball de coherència

Presentació de l'estudi de justícia ambiental global : “Anàlisi de metodologies per a l'avaluació de l'impacte ambiental de Barcelona a l'exterior”

Dia: 27 de juny 2018 **Hora:** 16:00h **Lloc:** C. Avinyó, 15 planta baixa

Llistat de persones assistents

Aitor O. Urquiola	GRAIN
Júlia Rivas	SETEM Catalunya
Laia Fargas Furga	SETEM Catalunya
Sergi Delgado	Agència de l'energia Aj. Barcelona
Irma Soldevilla	Agència de l'energia Aj. Barcelona
Álvaro Garcia	RRII Ajuntament de Barcelona
Pablo Cotarelo	Ekona
Carme Gual	Directora ACCD
Dani Gomez	La Fede
Tono Albareda	La Fede
Miquel Castro	La Fede
Lin González	Novact
Almudena Rodriguez	APFCIB
Neus Martí	Equip tècnic estudi
Sílvia Cañellas	Equip tècnic estudi
Marta Torres	Equip tècnic estudi
Jordi Roca	UB
Glòria Meler	Ajuntament de Barcelona
Albert Arias	Aj Bcn Turisme
Gonzalo Gamboa	ICTA/ UAB
Nuno Tajares	Barcelona Regional
Frederic Ximeno	Ajuntament de Barcelona
David Llistar	Ajuntament de Barcelona
Carla Canal	Ajuntament de Barcelona

Excusen la seva presència:

Carles Requena	Pallassos sense fronteres
Susana Segovia	Barcelona en comú
Esther Caballé	Fundació Pau i Solidaritat CCOO
Jordi Garrell	Fundació Pau i Solidaritat CCOO
Alvaro Porro	Ajuntament de Barcelona

Resum de la reunió:

Ordre del dia :

- a) Presentació del grup de treball de coherència i de l'específic de la reunió d'avui
- b) Ronda de presentació dels assistents.
- c) Presentació de l'estudi "Anàlisi de metodologies per a l'avaluació de l'impacte ambiental de Barcelona a l'exterior" a càrrec de Marta Torres i Neus Martí
- d) Debat entre els assistents
- e) Conclusions i properes passes

a) El David Llistar fa una presentació del grup de treball de coherència del consell de cooperació. Emmarca la sessió d'avui en el Pla Director i en una de les dues línies que s'estan prioritzant actualment en temes de coherència de polítiques públiques: una és tot el paquet de compra pública i contractació que s'està treballant amb diverses línies i l'altre és el de justícia ambiental.

b) Es fa una ronda de presentació, ja que la reunió d'avui, s'ha obert a persones relacionades amb la temàtica dins i fora de l'ajuntament. (veure llistat d'assistents)

c) Presentació consultores

Els objectius de l'estudi eren aprofundir en els enfocaments tècnics disponibles per generar coneixement sobre l'impacte ambiental global que Barcelona pot tenir en països tercers, amb diferents objectius :

- Obtenir dades sobre la responsabilitat de Barcelona envers el medi ambient a l'exterior
- Identificar indicadors i necessitat de dades
- Informar la política pública de l'Ajuntament
- Identificar prioritats i possibles campanyes
- Desenvolupar aproximacions per millorar el coneixement sobre límits justos i equitatius de l'impacte ambiental de Barcelona a l'exterior

Es fa un repàs detallat de totes les metodologies analitzades, agrupant-les per enfocaments:

**METODOLOGIES
DE PETJADA**

Indicadors sintètics, que miren de quantificar en una unitat la pressió que s'exerceix sobre el medi ambient. Incorporen els impactes produïts sigui on sigui, per satisfer el consum d'un determinat sector o àmbit territorial

**ANÀLISI DE FLUXOS
DE MATERIAL I
ENERGIA**

Mesuren els fluxos de materials o d'energia que utilitza una economia, en unitats no monetàries sinó físiques. Permeten analitzar els impactes ambientals en relació als materials que consumeix o utilitza una economia

**APROXIMACIONS
"UNA SOLA TERRA"**

Fan èmfasi en els límits de l'impacte de les societats humanes sobre el Sistema Terra, i constata que ja s'estan produint afectacions que posen en risc funcionament dels sistemes naturals que sustenten la vida

**METODOLOGIES
AMB ÈMFASI A LA
RESPONSABILITAT
A PAÏSOS TERCERS**

Posen accent en la responsabilitat de països, regions o actors en generar certs impactes o conflictes sobre el medi ambient a països tercers.

Les conclusions són que :

- Cadascuna de les metodologies té un objectiu propi; no hi ha cap metodologia/enfocament perfecte per respondre a la pregunta plantejada de com calcular o visualitzar 'impacte ambiental exterior global'.
- L'estudi ofereix un "mapa metodològic". Els enfocaments analitzats són viables d'utilitzar –amb més o menys dificultats o rigor tècnic
- Cadascun aporta diferents funcionalitats: caldrà concretar la finalitat!
- "Trade-off" entre visió global de ciutat i aplicabilitat per prendre decisions
- Dificultats tècniques i polítiques en implementar indicador nou i poc consolidat

Les recomanacions de l'estudi són que es pot seguir treballant en els següents quatre àmbits:

- 1) Treballar per al **coneixement del sistema**, per tal de valorar i comprendre els impactes del metabolisme de la ciutat a l'exterior

1.1 Obtenir o generar dades de base en unitats biofísiques per entendre millor el metabolisme de la ciutat.

1.2 Promoure/donar suport a estudis de mapeig de conflictes, via iniciatives existents.

2) Un segon àmbit és treballar la **incidència interna**, per tal de millorar la coherència de les polítiques municipals

2.1 Revisar dins del Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global, la coherència de les prioritats geogràfiques amb aquells territoris a l'exterior en els que el metabolisme de la ciutat està generant més impactes

2.2 Obrir processos de col·laboració amb altres departaments/ àrees per posar de relleu i integrar l'aproximació de la justícia ambiental global.

2.3 Aprofitar les prioritats de política pública que rellevants per JAG: canvi climàtic, economia social i solidària, gestió de l'aigua, consum responsable, refugiats, etc.

2.4 Aprofitar les plataformes i iniciatives internacionals: per exemple: C40, la plataforma Overshooting Day...

3) Treballar els **instruments de política pública**, per tal de possibilitar que els instruments de gestió permetin fer el seguiment dels impactes a l'exterior

3.1 Incorporar sistemàticament indicadors biofísics de la ciutat, que complementin els indicadors econòmics.

3.2 Establir procediments d'avaluació ex-ante de l'impacte ambiental incloent el generat a l'exterior dels projectes estratègics, plans i programes de promoció pública.

3.3 Integrar els criteris de Justícia ambiental global en els plans estratègics i programes de la ciutat que siguin rellevants.

4) El quart àmbit seria treballar la **conscienciació** : Contribuir a conscienciar la ciutadania sobre els impactes a l'exterior dels patrons de consum individuals i de les llars

4.1 Donar suport a les entitats que treballen en l'anàlisi i la divulgació dels impactes relacionats amb el consum de diferents productes en països del Sud Global.

4.2 Enfortint aquesta reflexió en les accions d'educació per al desenvolupament.

4.3 Altres

Per decidir com seguim avançant caldria decidir:

- **Què volem influir?** Ha de ser un indicador o metodologia que pugui captar el que passa a tot Barcelona o en els àmbits de decisió de l'Ajuntament?
- **Quin abast ha de tenir?** Ha de servir per analitzar/informar polítiques sectorials? Quines d'elles, o totes? Podem pensar en un marc metodològic que serveixi per "tot"?
- **Seguim o innovem?** Ha de servir per comparar-nos amb altres ciutats? Volem ser pioners i innovar en aquest àmbit?

- ▶ **Quin objectiu en el context del Pla de Cooperació?** Ha de ser una eina de sensibilització de la ciutadania i educació per a la justícia global? O una eina per la presa de decisions que permeti incloure la justícia ambiental global?
- ▶ **Quina és la seva governança?** Ha de poder ser calculat/controlat per l'àrea d'internacional? altres àrees? una estructura de coordinació?

d) En el debat posterior van sorgir diversos temes i propostes:

- A nivell de polítiques públiques, es comparteixen alguns dels debats actuals i estudis realitzats sobre el turisme a Barcelona. El turisme s'ha mostrat com una política pública amb diversos impactes socials i ambientals. L'impacte major a nivell ambiental seria el transport, i en concret el transport aeri.
- El sector turisme genera interès. Un altre àmbit d'interès que es podria treballar seria l'energia, o agafar algun altre debat entre polítiques públiques de l'Ajuntament.
- En la línia de com continuar, l'enfocament sectorial també guanya força. Es reforça la idea d'entrar al detall, en sectors concrets. L'anàlisi en detall de certs sectors sembla que atrau més interès que un anàlisi agregat. Es proposa adoptar un enfocament sectorial (per exemple, alimentació), i després centrar-se en uns pocs productes concrets, i analitzar tota la cadena (traçabilitat d'on es produeixen els impactes). A partir d'aquí fer alguna campanya de sensibilització/denúncia per afavorir el canvi.
- L'enfocament per sectors pot ser útil per "aterrar" la idea. Potser més que un indicador estem buscant diferents estudis sectorials que ens mostrin "la cara exterior" d'aquests sectors, com s'ha fet amb el turisme. La metodologia/vectors que s'analitzen pot ser diferent segons el cas. El que és important és la perspectiva de l'extraterritorialitat.
- Per altra banda, si estem buscant plasmar la responsabilitat d'un territori a problemes globals, la perspectiva que s'hauria d'adoptar seria la del consum, amb tot el que això implica.
- El canvi climàtic és un tema important per l'enfocament de justícia ambiental. Caldria "trencar" amb la perspectiva territorial d'inventaris. Introduir petjada del consum, però sense oblidar la petjada dels "turistes". Caldria mirar-ho amb detall.

- Les emissions de GEH tenen suport generalitzat com un dels indicadors imprescindibles per estudiar l'impacte de BCN. Igualment guanya força la necessitat d'establir un inventari d'emissions en base al consum.
- Es fa èmfasi en diverses ocasions en no oblidar l'impacte social vinculat a impacte ambiental
- Disponibilitat de dades: es valida la idea que no te sentit escollir una metodologia bàsicament en funció de la disponibilitat de dades. Es reitera que existeixen moltes dades, i el repte és de coherència i coordinació. S'assenyala la viabilitat de mètodes alternatius a l'ús de matrius Input-Output a nivell local, que a més tindrien altres deficiències.
- També es posa de manifest les limitacions encara existents en la diversitat de bases de dades i fonts, i d'aquí la importància de pensar en relacionar bases de dades (bases de dades relacionals).
- Diverses persones comenten la importància de la traçabilitat de l'impacte a l'exterior.
- Per part de l'ajuntament, en el marc del Pla Clima s'està preparant una campanya de comunicació. Caldria veure l'encaix en el cas que es decideixi fer campanya d'incidència de cara a la ciutadania o de cara a l'intern de l'Ajuntament.
- Per últim es remarca la importància de la reflexió de la perspectiva de gènere: les metodologies, anàlisis que es puguin portar a terme han de tenir la perspectiva de gènere des d'un inici.

Conclusions

En base a l'estudi, al debat sorgit avui, i a l'interès suscitat en diversos sectors, caldrà decidir com es continua treballant la línia de justícia ambiental.

Acords de la reunió

1. Es publicarà l'estudi a la pàgina web de l'ajuntament.
2. En les properes setmanes es decidirà com donar continuïtat a les conclusions d'aquest estudi en la línia de justícia ambiental i s'informarà al grup.

3. No es fixa data per la propera reunió d'aquest grup. Per email al grup de treball del consell de cooperació es proposarà una data de reunió i la possibilitat d'afegir nous membres al grup de treball.

ESBORRANY